KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 4. Huhtikuu. | TOIMITTAJAT: JOHN SUNDBERG Vastaava. HUUGO NYBERG Toim. sihteeri. | 22:s vuosik. 1917.

— *Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa.* — *Hinta 2 mk. koko vuodelta.* —

Pitkäperjantai- ja pääsiäislukemista.

Sentähden myös me juoskaamme kärsivällisyyden kautta siinä kilvoituksessa, kuin meidän eteemme pantu on, ja katsokaamme Jeesukseen.
Hebr. 11: 1—2.

Tarvitsemmehan tulla huomautetuiksi siitä, että kärsivällisesti kannamme pettymykset ja surut, joita osaksemme tulee. Sillä kärsivällisyytemme on pieni; se niin pian loppuu. Jos tulemme sairaiksi, tai meidän täytyy jonkun aikaa olla työstämme poissa, niin tulemme alakuloisiksi ja sanomme: Ei, tätä ei voi kauvemmin kestää; talouteni on kokonaan epäjärjestyksessä; työni häiriintyy. Ja siten valitamme kohtaloamme unohtaen, että Jumala juuri lähettää sairauden ja antaa terveyden, hän se kaikki kädellään ohjaa. Emmekä paremmin menettele silloinkaan, kun kadotamme jonkun rakkaan. Tätä ei saata kestää, sanomme. Tai kun muulla tavoin saamme vastoinkäymistä ja loukkauksia kärsiä. Silloin saatamme piankin tulla alakuloisiksi ja kärsimättömiksi, ruveta nurisemaan ja valittamaan.

Katsokaamme sentähden Jeesukseen! Miten paljon täytyikään hänen kärsiä, ja miten kärsivällisesti hän kantoi kärsimykset! Häntä pilkattiin ja rääkättiin; mutta hän kärsi ääneti ja levollisesti. Hän ei valittanut; hän ei tahtonut pahaa pahalla kostaa. Ystävänsä hänet hylkäsivät; hänen täytyi nähdä heidän syntinsä ja uskottomuutensa. Mutta hän ei heihin suuttunut, ei lakannut heitä auttamasta. Mutta mitä on meidän kärsimisemme verrattuna Jeesuksen kärsimiseen? Mitä on meidän vahinkomme verrattuna hänen vahinkoonsa, hänen, joka kadotti kaiken, mikä hänelle oli rakasta! Ja kuitenkin kesti hän kaiken kärsivällisesti, kunnes hetki tuli, jolloin Isänsä taivaissa otti häneltä kärsimykset pois.

Katsokaamme Jeesukseen, kun meille tulee halu valittaa ja nurista ja tulla kärsimättömiksi. Silloin saamme nähdä miten kiittämättömiä olemme olleet Jumalaa kohtaan. Tahdomme tunnustaa hänelle syntimme ja rukoilla häneltä voimaa taisteluumme.

Rakas Herra Jeesus! Kärsivällisesti sinä kestit niin kauvan kun Isäsi tahtoi, että sinun kärsiä piti. Siunaa meitä, että mekin kärsivällisesti kestäisimme! Amen.

(C. Svendsen'in „*Kotihartauskirjasta*").

Vallankumous Venäjällä ja Suomessa.

Suuria asioita on tapahtunut Venäjällä ja Suomessa viime aikoina. Venäjän keisarin, *Nikolain toisen* on täytynyt erota. Myös kaikki hänen auttajansa, ministerinsä ja koko entinen hallitus ovat erotetut toimistaan. Sijaan ovat tulleet uudet miehet, jotka nyt hallitsevat Venäjän suurta valtakuntaa.

Kauan aikaa olivat venäläiset tyytymättömiä entiseen hallitukseen ja hallitsijaan. He syyttivät vanhan hallituksen vievän Venäjän valtakunnan kurjuuteen ja onnettomuuteen. Sentähden Venäjän valtakunnan duuma (= valtiopäivät), johon on valittu kansanedustajia, puhui usein ankaria sanoja hallitukselle tästä. Duuman jäsenet tahtoivat neuvoa hallitusta ja keisaria johtamaan oikein valtakunnan asioita. He tahtoivat auttaa hallitusta viemään nykyistä suurta sotaa voitolliseen loppuun, hankkimaan sotaväelle ruokaa, aseita ja ampumatarpeita, sekä nälkäisille ihmisille ruokaa

y. m. He huomasivat, ettei vanha hallitus ymmärrä oikein järjestää näitä asioita. He huomasivat, että hallituksen jäsenet olivat epärehellisiä ja käyttävät väärin valtion rahoja. Mutta hallitus ja keisari hylkäsivät duuman. He eivät huolineet duuman apua. Keisari hajotti duuman maaliskuun 10 päivänä ja käski sen jäsenten mennä pois Pietarista koteihinsa.

Silloin vihastuivat Pietarin asukkaat ja sotaväki. Kansa ja sotaväki nousi kapinaan. Poliisit, jotka puolustivat vanhaa hallitusta otettiin kiinni ja ammuttiin. Paljon muitakin ihmisiä ammuttiin kuoliaaksi ja valtion rakennuksia hävitettiin. Työväki oli lakossa. Epäjärjestys ja mieltenkuohu oli uhkaava. Kansa ja sotaväki vaati vanhan hallituksen lopettamista. Silloin piti valtakunnan duuma (= valtiopäivät) kokouksen. Se valitsi maalisk. 12 p:nä *toimikunnan*, johon kuului 12 henkeä, duuman jäseniä.

Tämä toimikunta rupesi maalisk. 15 p:nä yhteistyöhön *Pietarin työväen edustajain* kanssa. He rauhoittivat ihmisiä ja koettivat palauttaa levollista järjestystä kaupunkiin. He asettivat *uuden väliaikaisen hallituksen*. Kaikki entiset hallituksen jäsenet otettiin kiinni ja vangittiin. Uusi, väliaikainen hallitus otti vallan itselleen ja rupesi järjestämään oloja. Se ilmoitti, että kaikki viattomat, valtiolliset vangit vapautetaan heti. Se antoi sanomalehdille painovapauden, niin että ne saavat vapaasti kirjoittaa kaikista valtion asioista. Se antoi myös omantunnon-, yhdistymis- ja kokoontumisvapauden, niin että venäläiset saavat nyt pitää kokouksia ja perustaa kaikenlaisia yhdistyksiä. Myöskin ilmoitti väliaikainen hallitus, että pian kutsutaan koolle *yleinen venäläinen kansalliskokous*, jossa päätetään, millä tavalla Venäjän valtakuntaa vast'edes hallitaan: perustetaanko tasavalta, vai otetaanko uusi hallitsija. Siinä kokouksessa säädetään myös uusia lakeja, y. m.

Uusi hallitus vaatii myös, että *keisari Nikolain* täytyy erota virastaan.

Useampaan kertaan tapahtumain kulun aikana oli duuman puheenjohtaja sähkösanomalla ilmoittanut keisarille tapahtumain kulusta, mutta ei keisari vastannut mitään. Sitten saapui eräs duuman jäsen Pihkovaan, missä keisari silloin oli ja vaati keisaria allekirjoittamaan erohakemuksen, joka oli jo valmiiksi kirjoitettu. Keisari teki niinkuin käskettiin.

Näin luopui Venäjän keisari kruunustaan ja vallastaan maalisk. 15 p. 1917. Hänen poikansakaan ei pääse keisariksi. Entinen keisari ja keisarinna ovat vangitut. Venäjällä ei ole nyt enää keisaria. Vast'edes saamme nähdä millä tavalla Venäjän maata hallitaan. Tämä oli vallankumous.

Pian levisi tieto vallankumouksesta yli suuren Venäjän valtakunnan. Se on hyväksytty jokapaikassa. Se on otettu vastaan suurella riemulla. Venäläiset olivat kauan kärsineet vanhaa, orjuuttavaa hallitusta ja odottivat uuden, vapaan ajan tuloa. Nyt se tuli.

Tapahtumat ulottivat pian vaikutuksensa Suomeenkin. Jo maaliskuun 16 p:vän illalla oli levottomuutta huomattavissa Helsingissä olevan sotaväen keskuudessa, joka pian vei siihen, että sotaväki otti käsiinsä hallinnollisen ja toimeenpanevan vallan. Vanha järjestelmä täälläkin kumottiin perinpohjin. Kenraalikuvernööri Seyn vangittiin ja vietiin Pietariin junalla. Uusi kenraalikuvernööri on nimitetty jo. Venäjän uusi väliaikainen hallitus on juhlallisesti luvannut, että kaikki entisen keisarin antamat väärät lait lopetetaan. Venäläinen vanha hallitus vihasi ja sorti suomalaisia pitkät ajat. Nyt on sorto lopetettu. Suomen omat lait on asetettu taas voimaansa. Suomelle on luvattu vapaus. Se saa vapaana järjestää omia asioitaan. Venäjän uuden hallituksen miehet ovat näinä päivinä käyneet Suomessa ja Suomen eduskunnan miehet ovat käyneet Venäjällä. On keskusteltu paljon asioita. On pidetty kauniita, ystävällisiä puheita. Eduskunta on kutsuttu heti koolle Helsinkiin keskustelemaan maamme hallituksesta ja sen asioista.

Entiset, venäläiset ja muut laittomat senaattorit erotettiin hallituksesta. Uusi, suomalainen senaatti on muodostettu. Nyt on meillä taas omat suomalaiset miehet hallitsemassa senaatissa. Myös venäläiset kuvernöörit on erotettu viroistaan, samoin myös kaikki venäläiset ja muutkin laittomasti virkoihin päässeet virkamiehet ovat joko erotetut tahi itse eronneet. Vankiloista on päästetty pois syyttömät ihmiset, joita entinen, huono, venäläinen hallitus vainosi. Ja maanpakolaisuudesta Siperiasta y. m. tulevat kotiin taas Suomen miehet, jotka entinen hallitus sinne oli lähettänyt.

Uusi aika on tullut. Ihmiset iloitsevat. Juhlia pidetään. Liput liehuvat koulutalojen ja muitten rakennusten katoilla. Ihmiset menevät jumalanpalveluksiin kirkkoihin kiittämään kaikkivaltiasta Jumalaa, joka armahti Suomen kansaa, otti pois meiltä valtiollisen sorron ja antoi vapauden.

Mutta uusia koettelemuksia voi vielä tulla. Pahan valta on luja ja sitkeä. Vääryys voi pyrkiä vielä valtaan. Koettakaamme jokainen olla hyviä ihmisiä, että voisimme vääryyttä vastustaa ja oikeutta puolustaa.

Muistelmia eräältä matkalta.

Viime helmikuussa tein matkan muutamiin pitäjiin Keski-Pohjanmaalla. Kerron tässä vähän siitä matkasta ja kuuromykistä, joita asuu siellä.

Ensin matkustin Ylivieskan asemalle. Siitä jatkoin matkaa Nivalaan. Nivala on Kalajoen varrella ja maantie Ylivieskasta sinne kulkee pitkin Kalajoen rantaa. Seutu on, kuten Keski- ja Etelä-Pohjanmaa yleensä, aivan tasaista. Ei ole yhtään vuoria eikä mäkiä.

Nivalassa kokoonnuttiin kirkon sakaristoon. Saapuvilla oli 6 kuuromykkää. Nivalan kuuromykistä ovat useat vanhat koulunkäymättömiä. Muutamia on käynyt koulussa ja toisia on vielä koulussa. *Johanna Ohtamaa* ja *Kaisa Karvosenoja* ovat käyneet Jyväskylän koulussa. *Naimi Niskala* on käynyt Mikkelissä. Kaikki he tekevät kotitöitä. *Hilda Knuuti* on käynyt Kuopion koulussa. Hän oli nyt heikkona sairaana. Ei hän enää voinut tulla kirkkoon. Kävin hänen luonaan jumalanpalveluksen jälkeen. Hilda on asunut kotitalossa tehden ahkerasti työtä. Mutta viime keväänä sai hän ankaran keuhkotaudin. Hän oli jo hyvin heikko. Mutta tyytyväinen ja rauhallisella mielellä hän oli uskoen itsensä Vapahtajan Jeesuksen turviin.

Nivalasta matkustin Sieviin. Sievissä on vähän kuuromykkiä. Vain yksi on käynyt koulun ja kaksi käy koulua. Koulun käyneen kuuromykän nimi on *Mikko Kanalanmäki*. Hän on käynyt Kurikan koulun, josta pääsi v. 1907. Ei Mikko paljon osaa Jumalan sanaa. Mutta siivo ja ahkera työmies hän on.

Sievistä matkustin Kokkolan kaupunkiin. Siellä oli kokoukset sunnuntaina. Ensin kokoonnuimme Hakalahden rukoushuoneelle. Sitten kirkkoon Herran ehtoolliselle. Illalla kokoonnuimme vielä N. N. K. Y:n huoneustoon. Kokouksissa oli yhteensä 12 kuuromykkää, kaikki ruotsalaisia. Ainoastaan yksi, *Edit Jakobsson*, asuu Kokkolan kaupungissa. Kaikki muut olivat maaseudulta Kokkolan ympäristöltä. Kokkolan seudun kuuromykistä pitää ruustinna Emilia Sandström hyvää huolta. Hän kutsuu heitä toisinaan kaupunkiin ja pitää hartauskokouksia ja muutenkin auttaa heitä.

Sitten matkustin Veteliin. Vetelissä ei ole paljon kuuromykkiä. *Oskari Vähä-Kainu* asuu kotitalossa ja tekee ahkerasti kaikkia talontöitä. Hän on käynyt Jyväskylän koulun. Jyväskylän koulun on käynyt myös *Serefia Kainu*. Serefia asuu vanhassa kotitalossaan. Hänen vanhempansa ovat kuolleet. Eräs kuuleva veli, joka myös jo on kuollut, sai talon ja Serefia saa talosta asunnon ja ruuan kuolemaansa asti. Serefia on hyvä työihminen. Hän tekee nyt työtä veljensä perillisille. Hän saa kyllä täyden hoidon talosta. Mutta hän toivoisi myös saavansa palkkaa ahkerasta työstänsä. *Oskari Manninen* on myös käynyt Jyväskylän koulun. Hän ei asu tällä kertaa Vetelissä. Hän on työssä jossakin Ala-Vetelissä. *Helga Klemola* käy vielä Oulun koulua.

Vetelistä menin Erijärvelle. Matkalla poikkesin erääseen Teerijärven pitäjän syrjäkylään. Siellä kävin *Viktor Svartsjön* luona. Hän on Pietarsaaren koulun käynyt. Hän on ollut voimakas ja ahkera työmies. Mutta nyt hän makaa heikkona keuhkotaudissa. Svartsjö on vain vähän aikaa ollut koulussa. Nöyrästi ja vilpittömästi hän tahtoi saada Jumalan armoa ja rauhallisesti hän odottaa kuolemaa.

Erijärvellä on vain 2 kuuromykkää, jotka molemmat ovat käyneet Jyväskylän koulun. *Hanna Juttuniemi* palvelee Pustisen talossa. *Matti Ruuhinen* on kotitalossa. Matti on tyytyväinen ja ahkera työmies. Hän tekee kaikkia talontöitä. Tekee hän vähän puusepän töitäkin, koskapa osti kirkonkylän kauppiaalta itselleen liimaa ja santapaperin.

Erijärveltä jatkoin matkaa Lappajärvelle. Lappajärven pitäjä on suuren samannimisen järven rannalla. Kokoonnuimme sielläkin kirkon sakaristoon. Saapuvilla oli 9 kuuromykkää, kaikki koulunkäyneitä. Lappajärven kuuromykistä mainitsen seuraavaa: *Aleksanteri Murtoniemi* on nyt kotitalossa. Hän oli Riihimäen laatikkotehtaassa työssä, mutta tuli sieltä kotiin äskettäin. *Jaakko Hanhikangas* tekee suutarintyötä. Hänellä on paljon työtä. Hän käy taloissa työssä. Hän saa taloista ruuan ja myös palkkaa. Ihmiset sanoivat, että Jaakko tekee hyviä ja kestäviä jalkineita. *Antti Haapakangas* tekee kaikenlaisia töitä, hakkaa

halkoja y. m. Hän on naimisissa Elmiina Storhökin kanssa. Heillä on pieni tyttö. *Juho Tarvonen* ja hänen vaimonsa *Hulda Isotalo* (Vimpelistä) asuvat Tarvolan kylässä. Juho on työmies, joka tekee kaikenlaisia töitä taloissa. Heilläkin on pieni tyttö. *August Rajala* on renkinä kirkonkylässä. Rajala on Jyväskylän koulun käynyt. Hän on hyvä renki. Hän on myös säästäväinen. Hän panee joka vuosi osan palkastaan säästöpankkiin. Hänellä on jo monta sataa markkaa säästöpankissa. Tehkääpä toisetkin kuuromykät samalla tavalla! *Eliina Latvala* asuu kotitalossa. Hän on käynyt Oulun koulun. *Antti Töyssälä* on ollut kauvan aikaa sairas, mutta on nyt parempi. *Liisa Ahonpää* asuu kotitorpassa Kauhajärven kylässä.

Lappajärveltä matkustin Kortesjärvelle. Kortesjärvellä oli 6 kuuromykkää saapuvilla. *Helmi Hantula* asuu kotitalossa. Hän tekee ahkerasti kaikkia töitä. Hän lypsää lehmiä, kirnuaa voita, keittää ruokaa y. m. Välillä hän karstaa villoja, kehrää lankaa ja kutoo kankaita. Itse oli hän kutonut kankaan, josta tehty puku oli hänen yllänsä. Veljillensäkin on hän kutonut pukukangasta. *Maria Rintala* tekee samalla tavalla kuin Helmi Hantula ahkerasti kaikkia töitä kotitalossa. Helmi ja Maria ovat käyneet Oulun koulun. *Sanna Viisonsalo* käy taloissa työssä kehräämässä ja muissa töissä. Sanna on käynyt Pietarsaaren vanhassa koulussa. *Lempi Hautamäki* asuu kotitorpassa. Hän on käynyt Jyväskylän koulun.

Kortesjärveltä matkustin Virroille. Siellä kokoontui 10 kuuromykkää kunnantalolle. Myöhemmin päivällä olimme kirkossa Herran ehtoollisella. Virtain kuuromykistä kerron seuraavaa: *Onni* ja *Toimi Pöyhölä* tekevät työtä kuulevan veljensä luona, joka on ostanut Majalahden talon. Tällä kertaa oli Toimi kuitenkin työssä Ätsärissä. Siellä oli ollut eräs heidän kuuleva veljensä kivityössä. Hänen nimensä on Hemmi Pöyhölä. Hänelle tapahtui kauhea tapaturma. Hän porasi kiveä ja latasi reikään dynamiitia. Dynamiiti räjähti liian pian ja Pöyhölän pää murskaantui niin, että hän heti kuoli. Toimi Pöyhölän täytyi mennä samalle työmaalle veljensä sijaan. *Hilja Pöyhölä* on palveluksessa Kirkkonummella ja *Emma Pöyhölä* käy vielä Kurikan koulua. *Ida Hakala* eli *Kivioja* on vielä työssä Killinkosken nauhatehtaassa. *Juho Rantanen* on renkinä Toisveden kylässä Ala-Soinin talossa. *Juho Savela* on samoin renkinä. *Svante Pohjoismäki* tekee työtä kotitorpassa. *Juha Jokipii* asuu veljensä talossa.

Virroilta menin Pihlajavedelle. Siellä tapasin vain yhden kuuromykän, *Edit Mäkisen,* joka on palveluksessa kirkonkylän kansakoululla. Mäkinen on kotoisin Keuruulta ja on hän käynyt Turun koulun.

Pihlajavedeltä matkustin Ätsäriin. Siellä oli 6 kuuromykkää kokouksessa. *Loviisa Kilponen* eli *Hautamäki* on velivainajansa taloutta hoitamassa. Veljen vaimo on myös kuollut. Talossa asuu nyt vain veljen lapsia. Loviisa hoitaa talossa emännän tehtäviä ahkerasti ja toimellisesti. Loviisa on reipas tyttö. Oulun koulussa sai hän usein ensimäisen palkinnon hiihtokilpailussa. Hyvin hän hiihtää vieläkin. Suksilla hiihtäen tuli hän nytkin pitkän matkan kotoansa kirkolle. Hänen kodistansa kirkolle on 23 kilometriä. *Maria Hautakangas* asuu kotitalossa. *Maria Kiviaho* tekee kaikenlaisia töitä taloissa. Hautakangas ja Kiviaho ovat käyneet Pietarsaaren vanhassa koulussa. *Heikki Sipilä,* joka on käynyt Huittisten koulussa, tekee töitä kotitalossa. *Anselmi Kesäniemi* eli *Kolunaho* on työssä Korsumäen talossa. Hänen veljensä Yrjö käy Jyväskylän koulua. Töysän puolelta oli kokouksessa *Maria Rajala,* joka tekee työtä kotitalossa.

Ätsäristä matkustin kotiin. *K. A. N.*

Kirjeitä.

I.

Raumalta.

Kirjoitan nyt ensi kertaa kuuromykkäin lehdelle. Olen hyvin iloinen siitä, että sain sen tilatuksi. Sillä jo ensi numero osotti minulle, kuinka todella hauska lehti se on. Minua vaan ihmetyttää, että siinä on niin paljon tietoja Suomen kuuromykistä.

Olen sydämestäni kiitollinen Kuuromykkälehden toimittajalle, sillä parempaa lahjaa eivät he olisi meille voineet antaa kuin oman lehden. Aivan sydän ilosta kurkkuun hypähti, kun ensimäinen numero saapui. Olen kaikille tovereilleni ja ystävilleni kertonut Kuuromykkäin lehdestä niinkuin ihminen aina halukkaimmin puhuukin siitä, mikä on lähinnä hänen sydäntään. Useat ovatkin innostuneet Kuuromykkäinlehteen ja ovat tilanneet. Sen se todellakin ansaitsisi. Toivon hartaasti yhä laajenevaa lukijapiiriä rakkaalle kuuromykkäinlehdelleni.

Satakunnan poika.

*

II.

Oulaisista.

Koska minäkin olin tilaisuudessa tilaamaan oman lehtemme täksi vuodeksi, niin aijon nyt vähän kirjoittaakin.

Olen syntynyt Muhoksella tammik. 24 p. 1895 kuulevana. Noin 9 vuotisena sairastin lavantautia 12 viikkoa. Isäni ja veljeni kuolivat samaan aikaan samaan tautiin, mutta minulla oli varmaan voimakkaampi ruumis, koska jaksoin sen kestää. Mutta tauti rupesi pesimään päässä. Ensin se oli viedä minulta näön aivan kokonaan, vaan tohtori Borgin taitavalla hoidolla sain näköni jälleen takaisin. Sitten kolmannellatoista ollessani sain aivokuumeen, jota ei kestänyt kuitenkaan kuin 1 päivän. Senjälkeen alkoi minulta mennä kuulo vähitellen. Kävin lääkäreillä, mutta he eivät voineet sille mitään. Kesällä 1908 en kuullut enää mitään. Heti syksyllä menin Oulun kuuromykkäin kouluun ja pääsin oppilaaksi III luokalle, jolla opetti neiti Selman. Pysyin samalla luokalla koko ajan minkä koulussa olin. Seitsemännellä luokalla aloin kuitenkin kyllästyä k. m. koulussa oloon, tahdoin päästä pois ja johtaja Lück antoikin eron keväällä 1913. Pääsin kuitenkin Herran Ehtoolliselle entisten luokkatovereitteni kanssa keväällä v. 1914. Olin ensin Ängeslevän kansakoulun opettajalla palvelijana. Yhden talven olin kuuromykkäinkoulun asuntolassa Oulussa ja toissa kesänä Muhoksella Harjulassa, jossa ehkä olisin vieläkin, ellei minulle olisi tullut este ja se este on — *keuhkotauti!* Se tuli hiipivänä, väsyttävänä. En enää pystynyt töihin, aloin laihtua ja kuihtua. Isäntäväkeni ihmetteli. He sanoivat: Ei sinun laitasi ole nyt oikein, sinun täytyy päästä lääkärin tutkittavaksi. Sitten tuli Muhokselle lääkäri, jonka luona kävin ja hän sanoi olevan keuhkotaudin. Täytyi lähteä pois palveluspaikasta kun ei jaksanut tehdä töitä. Menin siskojeni luo Ouluun ja ilmoitin tilastani myös K. m. koulun opettajalle, joka heti toimitti minut tänne Oulaisten Keuhkotautiparantolaan. Miten kiitollinen olenkaan johtaja Lück'ille tästä hyvästä työstään! Ilman hänen apuansa olisin saanut kärsiä puutetta ja kurjuutta ehkä olisin kuollutkin. On oikein hauska, kun kuuromykillä on niin auttavaisia ja helläsydämisiä ystäviä kuin johtaja Lück. Jospa olisi paljonkin sellaisia. Nyt olen ollut täällä parantolassa kohta vuoden, sillä saavuin maalisk. 11 p. 1916. Olin potilaana 6 kk., jolla ajalla voimat paljon lisääntyivät. Kesällä otettiin auringon kylpyjä ja käytiin uimassa joka päivä. Tässä humussa kului aika hupaisesti. Sain heti paljo hyviä ystäviä täältä. Pian oppivat potilaat minulle puhumaan suulla sekä sormilla. Oli oikein ihastuttavaa, kun johtajatar, neiti Mikonsaari, osasi minulle heti alussa niin hyvin puhua ja viittoa. Ikävä haihtui kuin tuhka tuuleen hänen seurassaan. Hänelläpä onkin k. m. sisar, joka on käynyt Porvoon k. m. koulun. Siksi hän ymmärtää minua aivan hyvin, vaikka toisinaan kyllä sattuu väärinkäsityksiä molemmin puolin. — Niin, minunhan piti ilmoittaa että olen nyt täällä apulaisena. Autan nim. tätejä, sekä toisia palvelijoita, joten ei minusta enää tarvitse Auttajayhdistyksen maksaa. Saan olla vapaasti täällä. Minulla on oma pieni kamarini, jossa asun yksin ja jossa minun vähät kapineeni ovat. — — —

Täällä Oulaisissa on muutamia kuuromykkiä, mutta ne ovat nyt koulussa. K. m. Olga Törmi (Iskulehto) Kilpualta on käynyt täällä minun luonani. — Ei nyt muuta, lähetän lämpöiset terveiseni kaikille k. mykille, tutuille ja tuntemattomille. *Signe Lydia Korhonen.*

Kuinka „testamentti" on tehtävä.

Kun kuuromykkäin joukossakin sattuu tapauksia, jolloinka joku, joka säästäväisyydellään tai muuten rehellisellä tavalla on hankkinut itselleen omaisuutta, tahtoo kuolemansa jälestä lahjoittaa sen tai osan siitä johonkin hyvään tarkoitukseen, niin hän, ollakseen varma, että se oikeihin käsiin tulee, kirjoittaa *lahjakirjan* eli *testamentin.* Ajatelkaamme, että esim. *Kalle Palonen* olisi tällaisen testamentin ennen kuolemaansa ennättänyt tehdä, niin hän olisi kutsuttanut luoksensa pari uskottua henkilöä yht'aikaa ja sanonut heille: Minä olen kutsuttanut teidät luokseni, että te

todistaisitte, että minä vapaasta tahdosta ja täydellä ymmärryksellä olen päättänyt lahjoittaa Åvikin vanhain kuuromykkäin turvakodille Hyvinkäällä 1000 markkaa. Silloin olisi tuo testamentti kirjoitettu näin:

Minun viimeinen tahtoni on, että vanhain kuuromykkäin turvakoti Åvik on minun kuolemani jälkeen saava jälellejättämästäni omaisuudesta yksituhatta (1000) Suomen markkaa täydellä omistusoikeudella. Jyväskylän pit. Haapakoskella — p. —kuuta 1917.

Kalle Palonen,
puuseppä.

Tämän alle olisivat kutsutut todistajat kirjoittaneet näin:

Allekirjoitetut todistajat, kutsutut testamenttia vahvistamaan ja yht'aikaa läsnäolleet, todistavat, että Kalle Palonen meidän läsnäollessa terveellä ja täydellä ymmärryksellä ja vapaalla tahdolla on edellä olevan testamentin allekirjoittanut ja sanonut meille, että se on hänen viimeinen tahtonsa. Haapakoskella — p. —kuuta 1917.

(Nimi.) (Nimi.)
(Ammatti.) (Ammatti.)

Parasta on tehdä testamentti silloinkuin vielä on terve, ettei jätä sitä sairauden ja heikkouden ajaksi, jolloin se helposti voi jäädä tekemättä, niinkuin nyt on Kalle Palosen kauniin ajatuksen käynyt.

Tietoja kotimaasta.

Pastori H. Nyberg on ollut matkoilla maaliskuussa pitämässä hartaushetkiä kuuromykille m. m. Mikkelissä, Pieksämäellä, Hankasalmella, Lapinlahdella ja Iisalmella. Hänen kanssaan on matkustanut jumaluusopin ylioppilas *Tuomo Itkonen*, joka tahtoo oppia tuntemaan kuuromykkiä ja nähdä, miten heitä opetetaan. Herra Itkonen aikoo pian valmistua papiksi, ehkä kuuromykkäin matkapapiksi. Sentähden on hän tänä talvena seurannut opetusta Huopalahden kuuromykkäinkoulussa Helsingissä sekä kuuromykkäin toimia ja harrastuksia Helsingissä. Hra I. ja pastori N. aikoivat vielä käydä Kajaanissa ja viipyä Kuopion kuurojen koululla, mutta levottomat sanomat ja oudot huhut Helsingistä päin katkaisivat heidän matkansa kesken ja he kiirehtivät kotiinsa takaisin.

„Lesken-ropo“ säästölaatikot tyhjennettiin kuuromykkäin jumalanpalveluksessa *Iisalmen* rukoushuoneella viime maaliskuun 18 p:nä ja saatiin niistä yhteensä 24 mk. 33 penniä, mikä summa päätettiin antaa Åvik'in vanhain kodille.

Lahjoja Åvikin vanhain kuuromykkänaisten kodille. Pastori Nyberg'in ollessa Pieksämäellä Nikkarilan kuuromykkäkodissa, kokosivat sen oppilaat yht'äkkiä omassa keskuudessaan 8 mk 25 p. vanhainkodille Åvikissa. Kun johtajatar vielä pani lisäksi 20 mk., niin saatiin silloin kokoon rahoja 28 mk. 25 p., josta lausutaan kiitos!

Helsingin Kuuromykkäinyhdistys on julkaissut painetun vuosikertomuksensa. Lainaamme siitä seuraavaa: Yhdistyksessä on 111 maksavaa jäsentä, sekä 6 kunniajäsentä. Yhdistyksen kokouksissa ovat pitäneet opettavaisia esitelmiä opettajat *E. J. Pesonen, J. K. Palomaa, Anna Nyström*, rehtori *U. Stadius*, past. *H. Nyberg* ja hra *J. Sundberg*. Yhdistys on toimeenpannut neiti A. Nyströmin johdolla *puheharjoituksia*, sekä pitänyt puhekilpailuja. On pidetty *keittokurssit* naiskuuromykille sekä alettu kuuromykkäin *kotiopintokurssit* opett. J. K. Palomaan johdolla. On pidetty useita muistojuhlia. *Ompeluseura* on ollut työssä. Oma, käsinkirjoitettu *sanomalehti* „Kipinä“ on ilmestynyt. Paitsi omia *jumalanpalveluksia* on myös Pelastusarmeija pitänyt *hartaushetkiä* Helsingin kuuromykille. Joukko *jumaluusopin ylioppilaita*, sekä Helsingin *sokeain liitto* ovat käyneet vierailulla yhdistyksessä. *Sairasapua* on annettu muutamille yhdistyksen jäsenille. Yhdistyksellä on seuraavat eri alaosastot: *Raittiusosasto, Näytelmäseura, Shakkiseura, Naisosasto, Voimistelu- ja Urheiluseura*. Yhdistyksellä oli tuloja v. 1916 kuluessa 7,557 mk. 59 p. Säästöä vuodelle 1917 jäi 86 mk. 20 p. Yhdistyksellä on varoja kaikkiaan kokonaistilin mukaan 91,897 mk. 34 p.

Helsingin k. m.-yhdistyksen vuosikokous pidettiin maaliskuun 18 p:nä. Siinä luettiin m. m. yhdistyksen tilit sekä tilintarkastajain lausunto. Johtokunnalle myönnettiin tilivapaus. Yhdistyksen johtokuntaan v. 1917 valittiin seuraavat henkilöt: toimittaja *J. Sundberg* puheenjohtajaksi ja rahastonhoitajaksi, kirjaltaja *E. Karilas* varapuheenjohtajaksi, tarkastaja *V. Forsius*, nti *S. Heikel*, hrat *O. Wetzell, A. Nordstedt* ja *S. Vuokko*, sekä varajäseniksi hrat *W. Stadius* ja *W. Lindberg*. Yhdistyksen sihteerinä toimii rouva Julia Stadius edelleen.

Sulo Tyyniaho ilmoittaa muuttaneensa Kemiin, jossa on hammasteknikkona hammaslääkäri Hildén'in luona.

Viipurin kuuromykkäinyhdistys on valinnut puheenjohtajakseen rouva *M. Ovaskaisen*, varapuhennjohtajaksi neiti *Helmi Kasken*, sekä sihteerikseen ja rahastonhoitajakseen hra *Aleks. Puolakan*.

Kuuromykkäin auttajayhdistyksen Vaasan piirin vuosikokous pidettiin helmik. 26 p., jolloin vuosikertomus ja tilit luettiin ja toimikunnalle myönnettiin tilivapaus.

Uuteen toimikuntaan valittiin entiset jäsenet. Kuluneena vuotena on Kuuromykkäin auttajayhdistyksen Vaasan piiri tullut työskennelleeksi lähes kymmenen vuotta. Tämän johdosta lausutaan yhdistyksen vuosikertomuksessa v:lta 1916 m. m.: „Jos emme ole voineetkaan saavuttaa suurta, niin piiri kuitenkin aina on koettanut auttaa kuuromykkiämme, missä vaan apua on tarvittu. Tieto siitä, että on kuulevia ihmisiä, jotka rakkaudella ja ymmärryksellä ajattelevat ja muistavat heitä ja että he eivät ole yksin ja eristettyinä maailmassa, täyttää heidät ilolla ja kiitollisuudella.“ — Pastori Nyman on tänäkin vuotena koonnut kuuromykät Betanian rukoushuoneelle Palosaarella jumalanpalvelukseen niinä sunnuntaina, joina hän on ollut paikkakunnalla. Ompeluseura, joka työskentelee kuuromykkäin oman yhdistyksen hyväksi, on kokoontunut joka lauvantai j. p., paitsi kesäkuukausina, rouva Hanna Öhmanin johdolla. Jatkuvasti on yksi kuuromykkä tyttö, joka sen lisäksi on tylsä ja rampa, saanut avustusta Sortavalan suojakodissa ja on hänen puolestaan tänä vuonna maksettu 366 mk. Toisesta tytöstä, joka on kuuromykkävanhempain lapsi ja jonka äiti on kuollut, on maksettu 5 mk. kuukaudessa avustukseksi hänen sukulaisillensa. Pienempi laina on annettu yhdelle kuuromykkämiehelle. Kuuromykkäin auttajayhdistykselle myönnetystä rahamäärästä on keskustoimikunta Vaasan piirille luovuttanut 200 mk. Tilintarkastajien kertomuksen mukaan oli kassan tila: säästö vuodelta 1915 2,348 mk. 86 p., tuloja 724 mk. 33 p. ja menoja 712 mk. 95 p. Säästö vuoteen 1917 on 2,360 mk. 84 p. Jäsenien luku kuluneena vuotena on ollut 214. Toimikuntaan ovat kuuluneet seuraavat henkilöt: pastori Oskar Ahlström puheenjohtajana, rouva Ines Gröndahl varapuheenjohtajana, isännöitsijä Oskar Sundgren kassanhoitajana, kauppias A. Fahler, pastori K. A. Nyman, neiti Elli Levón sekä neiti Aina Forsberg sihteerinä. Varajäseniä ovat olleet rouva F. Remahl ja neiti Elin Forsberg.

Kuopion „Kipinä“-yhdistyksen johtokuntaan on valittu nti *A. Miettinen* puhennjohtajaksi, nti *Helga Virkkunen* varapuheenjohtajaksi, hra *R. E. Pitkänen* sihteeriksi, hra *Jussi Väisänen* rahaston- ja kirjastonhoitajaksi.

Uusi kiertopalkinto. Taiteilija Sävele Angervo on maalannut taulun, joka esittää hiihtäjää. Taulun hän on lahjoittanut Suomen kuuromykkäin urheiluseuroille. Viime helmik. 25 p:nä kilpailtiin siitä ensi kerran Tampereella viestinhiihdossa 30 klm. matkalla jaettuna 3 miehen osalle. Taulun voitti Helsingin hiihtäjäkolmikko (F. Mattila, I. Blomberg ja E. Tapper) ajalla 2 t. 23 min. 55 sek. Toisena oli Tampereen K:m:n V. ja U. seuran joukkue, aika 2 t. 40 min. 15 sek. Yksityisistä tuloksista saavutti Tapper paraimman ajan 5 klm. osuuden hiihtämällä 22 min. 7 sek. ja 10 klm. 45 min. 45 sek. uppoavasta kelistä ja navakka tuulesta huolimatta. Kilpailija, joka voittaa kolmasti, saa taulun omakseen.

Kuvaavana seikkana mainittakoon, että Turun Urheiluseura ei ottanut osaa viestinhiihtoon. Toivottavaa on, että turkulaiset karsisivat päältään pois uneliaisuuden ja välinpitämättömyyden. Olisi hyvä, että he ryhtyisivät innolla harjoittelemaan kansallista hiihtourheilua ja siten kilpailemaan ensitalvisissa kisoissa.

Vihittyjä. Sunnuntaina 25 p. helmik. vihittiin Sortavalassa Diakonitarlaitoksella *Anna Jurvanen* ja *Johannes Varis*. Vihkimisen toimitti pastori Oskar Kanervo. Neiti Helmi tulkitsi puheen sormilla. Tilaisuuteen oli saapunut neiti neiti A. Saukko, joukko morsiusparin omaisia ja paikkakunnan kuuromykkiä sekä laitoksen koko henkilökunta. Toimitus alettiin ja lopetettiin virrellä. Kahvia juodessa lauloi laitoksen oppilaskuoro vielä muutamia hengellisiä lauluja. Nuori pari meni asumaan Leppäkoskelle Sortavalaan.

Kuolleita. Helmik. 21 p. vasten yöllä kuoli äkkiä sydänhalvaukseen Sortavalan Liikolassa nahkuri *Yrjö Janatuinen* 32 v. 7 kk. vanhana parhaassa miehuuden ijässä. Edellisenä iltana oli hän vielä terve ja pirteä. Aamulla huomattiin jo kuolleeksi. Vainaja oli käynyt Jyväskylän koulun. Luonteeltaan hiljainen ja siivo. Työskenteli Pennasen nahkuriliikkeessä neljättä vuotta ja oli isäntänsä uskottu.

T. k. 5 p:nä kuoli Jyväskylän pit. Haapakoskella kuuromykkä *Kalle Palonen* 53 vuoden vanhana. Kalle Palonen oli syntynyt Petäjävedellä. Oli sepän poika ja veljeksistä vanhin. Kalle oli saanut opetusta Porvoon vanhassa kuurom. koulussa. Nuorempana hän teki puusepän työtä ja oli sellaisessa toimessa veljensä luona Savonlinnassa 12 vuotta. Sieltä muutti hän toisen veljensä luo Haapakoskelle, jossa sitten asuskeli loppuikänsä. Kalle Palonen oli siivo ja tarkka mies. Säästäväisyydellään hän kokosi itselleen varoja. Sairaaksi tultuaan ja huomatessaan kuoleman lähestyvän, oli hän muutamille kuuromykille puhunut, että hän tahtoo lahjoittaa Åvikin vanhain kuuromykkäin turvakodille 1,000 markkaa, mutta kun Kalle Palonen ei ollut tätä viimeistä tahtoaan pannut paperille eikä kutsunut todistajia todistamaan, että hän terveellä ja täydellä ymmärryksellä ja vapaalla tahdolla on testamentin (lahjoituksensa) tehnyt, niin ei Åvikin turvakoti voi saada tätä Kalle Palosen lupaamaa rahaa, joka sille kodille olisi ollut erittäin tervetullut ja rakas lahja ja vastannut Kallen itsensäkin hartaita toiveita.

Tampereen Kuuromykkäinyhdistyksellä oli 10:nes vuosikokous helmikuun 18 p:nä omassa huoneustossaan. Luettiin v. 1916 toimintakertomus, josta muutamat tärkeimmät yhdistyksen työt mainittakoon: yhdistys on pitänyt vuoden kuluessa 5 eri iltamaa, tallukkakurssit sekä joulujuhlan.

Esitelmiä ja hartaushetkiä ovat pitäneet pastori *H. Nyberg*, toimittaja *J. Sundberg*, professorinrouva *Anna Heikinheimo*, opettaja *J. K. Palomaa*, kuvanveistäjä *J. F. Talvia* ja neuvoja-sihteeri, neiti *H. Pakarinen*.

Raamatunlukupiiri keväällä rouva Heikinheimon Helsinkiin muuton tähden lopetettiin.

Kirjasto on vuoden alussa saanut 150: — markan edestä uusia kirjoja.

Ompeluseuraa on pidetty joka keskiviikko- ja perjantai-iltoina.

Yhdistys on Tampereen kaupungin valtuustolta saanut 378 mk. kokoushuoneen vuokraa varten.

Kesäk. 1 p:stä yhdistys sai uuden huoneuston Sukkavartaankadun varrella n:o 8.

Jäsenien luku oli vuoden kuluessa 41.

Sitten luettiin v. 1916 tilit yhdistyksen ja Lesken rovon rahavaroista. Johtokunnalle ja rahastonhoitajalle myönnettiin tilivapaus. V. 1916 tilit osoittivat säästöä edelliseltä vuodelta 2,038: 85, tuloja 1,288: 47, menoja 1,954: 05 ja säästöä vuodelle 1917 1,373: 27.

Lesken rovon tilit osoittivat myöskin säästöä edelliseltä vuodelta 230: 92, tuloja 98: 75, menoja 75: — ja säästöä vuodelle 1917 254: 67.

Kun vuosi- ja tilikertomukset olivat luetut, toimitettiin uuden johtokunnan vaali. Johtokuntaan tulivat valituiksi neiti *Siiri Talvia*, kenkätehtaalaiset *Janne Seppälä*, *Janne Toppila*, *Martti Mikkolainen* ja kivenhakkaaja *Otto Toukola*. Tilintarkastajiksi valittiin kelloseppä *Kalle Kinos* ja kenkätehtaalainen *Iivari Peltomäki*.

Kokous päätti edelleenkin anoa kaupungin Valtuustolta 500 mk. suuruista apurahaa kokoushuoneensa vuokraan. Anomuksen tekijöiksi valittiin Siiri Talvia ja Martti Mikkolainen.

Kokous valitsi Tampereen kuurom. yhdistyksen kymmenvuotisen toimintakertomuksen kirjoittajaksi Siiri Talvian.

Kirjastonhoitajaksi valittiin puuseppä *Asser Koivunen*.

Vuosikokouksen jälkeen kokoontui uusi johtokunta, joka valitsi keskuudessaan puheenjohtajakseen ja rahastonhoitajakseen *Siiri Talvian* ja sihteerikseen *Martti Mikkolaisen*.

Seppä Viktor Ratavaara, joka on ennen ollut rautatien töissä Jyväskylän—Pieksämäen radalla, on nyt maantietä tekemässä kaukana Lapinmaassa. Hän on sielläkin valtion työssä. Hän saa hyvää palkkaa, mutta ikävä hänellä on vaimoansa ja lapsiansa. Hänen vaimonsa Ida (Valtonen) ja lapsensa asuvat Jyväskylän Haapakoskella.

Lovisa Sundqvist, joka on ollut 34 vuotta työssä Vaasan puuvillatehtaassa, on nyt lopettanut työnsä siellä. Hän on tullut jo vanhaksi ja heikoksi ja on nyt muuttanut sisarensa luo Helsinkiin. Hän saa tehtaasta pienen vuotuisen eläkkeen niin kauvan kun hän elää. Muutamia vuosia sitten sai hän Suomen Talousseuralta hopeisen mitalin (kunniarahan) uskollisesta palveluksesta. Sundqvist on käynyt aikanaan Pietarsaaren vanhassa kuuromykkäin koulussa.

Kotkan k.m.-yhdistyksen johtokunta kokouksessaan 4 p. maalisk. 1917, valitsi keskuudestaan puheenjohtajaksi pastori V. K. Aulangon, varapuheenjohtajaksi rouva Malvina Piiraisen, rahastonhoitajaksi rouva Sofia Salovaaran ja kirjuriksi pastori A. Puhakan.

Yskää ja „lentsua“ on ollut suuressa määrin Mikkelin kuurom. koulun opettajistossa ja oppilaissa helmikuun ankarien pakkasten aiheuttamana.

Kiitos.

Sydämmellinen kiitos kaikesta syntymäpäiväni johdosta minulle osoitetusta ystävällisyydestä.

Maria Kahelin.

Kirjeenvaihtoa.

Tämän vuoden tammikuun numerossa oli kirje, jonka on kirjoittanut eräs tyttö jostakin Etelä-Suomen pappilasta. Hauska kyllä. Mutta loppuosa herättää minussa paheksumista kirjoittajaa kohtaan. Entisenä kuopiolaisena ja „Kipinän“ jäsenenä sanon, että se on aivan perätöntä, että kuuromykät halveksivat sokeita. Koulunsa lopettaneet kuuromykät, kaikki seurustelevat mielellään sokeiden kanssa, jos vaan heidän *puhettaan ymmärtävät*. Mitä koululaisiin tulee, en tiedä. Koulussa ollessani oli sokeat aina tervetulleita seuraamme. Arvelen, että kirjoittaja on aivan väärin kuuromykkiä ymmärtänyt.

Sortavala, 4. 3. 1917.

Lydia Saastamoinen.

Jokaisen kuuromykän

tulee olla jäsen

Suomen Kuuromykkäin Liitossa.

Vakinainen jäsen maksaa 20 markkaa kerta kaikkiaan ja vuosijäsen 1 markan vuosittain.

Liiton tarkoituksena on sopivalla tavalla valvoa Suomen kuuromykkäin harrastuksia sekä edistää heidän henkistä ja aineellista vaurastumistaan.

Helsinki 1917. K. F. Puromiehen Kirjapaino Y.-O.